MASOVÁ A POPULÁRNA KULTÚRA 1

(1ISMKm/ MAPK1/22)

ZS 2026/2027

Garant predmetu: prof. PhDr. Juraj Rusnák, CSc.
Vyučujúci: prof. PhDr. Juraj Rusnák, CSc., juraj.rusnak@unipo.sk
doc. PhDr. Miron Pukan, PhD., miron.pukan@unipo.sk

Spôsob ukončenia predmetu: skúška
Počet kreditov: 4
Podmienky na udelenie kreditov:

- aktívna účasť na seminároch a prednáškach (účasť je povinná, prípadná absencia /max. 2x počas semestra/ musí byť relevantne zdôvodnená a potvrdená);
- predmet je ukončený skúškou; v priebehu semestra študent spracuje, prezentuje na seminári a odovzdá seminárnu prácu, v ktorej bude interpretovať vybraný problém z teórie populárnej kultúry; zároveň spracuje zvolenú tému v rámci seminárov do powerpointovej podoby (50 %); v priebehu skúškového obdobia realizuje ústnu skúšku (50 %);
- na získanie hodnotenia A musí získať najmenej 90 %, na získanie hodnotenia B 80 %, na hodnotenie C najmenej 70 %, na hodnotenie D 60 %, na hodnotenie E najmenej 50 %. Študent, ktorý získa menej ako 50 %, bude hodnotený stupňom FX.
- výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer hodnotenia seminárnej práce a ústnej odpovede.

Tematická náplň prednášok a seminárov:

1. Kultúra, masová kultúra, populárna kultúra. Terminologické vymedzenie, spoločné a odlišné znaky masovej a populárnej kultúry.
2. Základné teoretické koncepcie a prístupy ku kultúre s dôrazom na kultúru masovú a populárnu.
3. Filozofia, kultúra a médiá. Statické a dynamické interpretačné modely prístupu ku kultúre.
4. Mainstream a menšinová kultúra. Historické korene vzťahu, súčasný stav, perspektívy.
5. Fungovanie slipstreamu v popkultúre a jeho reflexia v mediálnom prostredí.
6. Kultúra a komunikácia: vytváranie manuálov (Erving Goffmann), sociokultúrne izoglosy a médiá.
7. Moderné estetické smery a ich uplatnenie v médiách.
8. Populárna a masová kultúra ako znakový systém: koncept mýtu a jeho recepcia v mediálnom prostredí (Roland Barthes), populárna kultúra a simulovaná realita (Charles Baudrillard) koncept memetiky (Douglas Rushkoff).
9. Kritika masovej kultúry a jej reflexia v mediálnom prostredí (Theodor W. Adorno, Neil Postman, Ignacio Ramonet, Guy Debord).
10. Základné trendy vo vytváraní, šírení a recepcii tkaniva popkultúry v mediálnom prostredí: celebritizácia, tabloidná produkcia, prelínanie reality a fikcie.
11. Základné trendy vo vytváraní, šírení a recepcii tkaniva popkultúry v mediálnom prostredí: infotainment, infantilizácia kultúry.

Odporúčaná literatúra:

ADORNO, T. W., 1991. The Culture Industry. London: Routledge.
BARKER, Ch., 2006. Slovník kulturálních studií. Praha: Portál.
BOORSTIN, D., 1961. The Image. A Guide to Pseudo-Events in America. New York: Vintage Books.
DALY, S. a WICE, N., 1999. Pop culture. Encyklopedie kulturních trendů 90. let. Praha: Jota.
DEBORD, G., 2007. Společnost spektáklu. Praha: Intu.
LAWLESS, R., 1999. Co je to kultura. Olomouc: Votobia.

Katedra komunikačných a mediálnych štúdií, Prešovská univerzita v Prešove
Adresa: Ul. 17. novembra 1, 080 01 Prešov **Telefón:** 051/7570 842 **E-mail:** miroslava.kortvelyessy@ff.unipo.sk
Web: http://www.unipo.sk/filozoficka-fakulta/ismks/katedry/komunikacne-medialne-studia/

MALÍČEK, J., 2008. Vademecum popkultúry. Nitra: FF UKF Nitra.
McLUHAN, M., 1991. Jak rozumět médiím. Praha: Odeon.
MURPHY, R., 2006. Úvod do kulturní a sociální antropologie. Praha: Slon..
PRAVDOVÁ, H., 2008. Determinanty kreovania mediálnej kultúry. Trnava: FMK Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave.
POSTMAN, N., 2001. Ubavit se k smrti. Praha: Mladá fronta.
RUSHKOFF, D., 2002. Manipulativní nátlak. Praha: Konfrontace.
RUSNÁK, J., 2013. Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronických médiách. Prešov: FF PU.

Poznámka:
V prípade dištančnej formy výučby bude potrebné plniť priebežné úlohy:
- aktívna účasť online výučby/samoštúdium pripravených študijných materiálov (komentovaná ppt prezentácia, audio-/videoprednáška)
- odovzdanie 3 krátkych reflexií vybraného popkultúrneho mediálneho obsahu/osobnosti (priebežne; každý jednotlivo)
- odovzdanie seminárnej práce (termín, podľa pokynov vyučujúcej; každý jednotlivo)
- absolvovanie online ústnej skúšky (v závere semestra)

Katedra komunikačných a mediálnych štúdií, Prešovská univerzita v Prešove
Adresa: Ul. 17. novembra 1, 080 01 Prešov **Telefón:** 051/7570 842 **E-mail:** miroslava.kortvelyessy@ff.unipo.sk
Web: http://www.unipo.sk/filozoficka-fakulta/ismks/katedry/komunikacne-medialne-studia/